

СХВАЛЕНО

Рішення виконавчого комітету
Семенівської селищної ради
від 10 квітня 2025 року №93

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення 49 сесії Семенівської
селищної ради восьмого скликання
від 29 квітня 2025 року №

**Проект Програми
охорони культурної спадщини Семенівської
селищної територіальної громади
на 2025-2027 роки**

**с-ще Семенівка,
2025 рік**

І.ПАСПОРТ

Програми охорони культурної спадщини Семенівської селищної територіальної громади на 2025 – 2027 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ культури та дозвілля Семенівської селищної ради
2.	Дата, номер і назва документа органу виконавчої влади про розробку Програми	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про охорону культурної спадщини», Закон України «Про охорону археологічної спадщини», Закон України «Про культуру», рішення виконавчого комітету Семенівської селищної ради від 09.04.2024 №72 «Про стан та проблеми збереження і охорони об'єктів культурної спадщини Семенівської територіальної громади», Положення про відділ культури та дозвілля Семенівської селищної ради.
3.	Головний розробник Програми	Відділ культури та дозвілля Семенівської селищної ради
4.	Відповідальний виконавець програми	Відділ культури та дозвілля Семенівської селищної ради
	Співвиконавці	Комунальне підприємство «Комунальник» Семенівської селищної ради
6.	Термін реалізації програми	2025 - 2027 роки
7.	Етапи виконання Програми (для довгострокових Програм)	—
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Бюджет місцевого самоврядування
9.	Орієнтовний обсяг фінансування Програми (тис.грн), всього: У тому числі рахунок коштів:	2190,0
9.1.	бюджету місцевого самоврядування	2190,0
9.2.	обласного бюджету	---

9.3.	державного бюджету	---
9.4.	інших джерел	---

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Програма охорони культурної спадщини Семенівської селищної територіальної громади на 2025 – 2027 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», «Про культуру» та інших нормативно – правових актів, які визначають правові, організаційні та фінансові засади функціонування сфери охорони культурної спадщини. Програма створена для покращення охорони та збереження культурної спадщини, раціонального використання об'єктів культурної спадщини, проведення інвентаризації об'єктів культурної спадщини, оновлення бази даних щодо наявності та стану вже відомих пам'яток, занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

Багата культурна спадщина Семенівщини є вагомою частиною культурного надбання Полтавщини та України. Її належне збереження та використання – це не тільки один з ключових напрямків державної політики, а й показник, за яким оцінюється наша країна на європейському та світовому рівнях. Одним із основних завдань державної політики у сфері культурної спадщини є здійснення комплексних заходів щодо обліку об'єктів культурної спадщини, які передбачають їх наукове вивчення, класифікацію, державну реєстрацію шляхом занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України на основі облікової документації та подальших робіт, спрямованих на їх збереження, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію та відновлення.

Програма охорони культурної спадщини Семенівської селищної територіальної громади на 2025 – 2027 роки розроблена для проведення перевірки стану (інвентаризації) об'єктів культурної спадщини (історичних, монументального мистецтва, археологічних тощо) з метою швидкого реагування на різноманітні загрози для їх збереження, визначення найбільш значущих пам'яток для подальшого залучення до туристичних маршрутів, забезпечення обліку наявних об'єктів культурної спадщини, визначення площ їх охоронних зон.

Станом на січень 2025 року на території Семенівської громади знаходиться 41 об'єкт культурної спадщини місцевого значення. Із них: у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України – 23 пам'ятки; пам'ятки, узяті на облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», - 13; щойно виявлені об'єкти культурної спадщини – 5. Однак, лише на 1 об'єкт культурної спадщини виготовлена облікова документація встановленого державного зразка. Відсутність облікової документації унеможливорює належне збереження об'єктів культурної спадщини та своєчасне проведення на них ремонтно - реставраційних робіт, робіт з пристосування чи відновлення. Переважна більшість об'єктів культурної спадщини, які розміщені на території громади,

потребують додаткових досліджень, документального обліку відповідно до чинного законодавства, фінансових витрат на їх реконструкцію, ремонт, відновлення, підтримання в належному стані.

Основною проблемою сфери охорони культурної спадщини є відсутність стабільної системи фінансування в обсягах, достатніх для ефективного збереження і популяризації.

Прагнучи позиціонувати Семенівщину як регіон високої культури, є потреба у здійсненні заходів, спрямованих на збереження культурного надбання.

За останній час ситуація значно загострилася: втрата пам'яток, їхньої автентичності, предмету охорони, відсутність державного фінансування, неспроможність власників/балансоутримувачів/користувачів утримувати в належному стані об'єкти, чисельні порушення чинного пам'яткоохоронного законодавства тощо – погрожують збереженості культурної спадщини і викликають великий суспільний резонанс. Отже, проблема збереження пам'яток культурної спадщини залишається актуальною.

Під час проведення інвентаризації пам'яток, зокрема і огляду технічного стану, фахівцями відділу культури та дозвілля Семенівської селищної ради виявлено, що більшість пам'яток потребують реставраційно - ремонтних робіт різного ступеня та упорядкування їх територій.

99 % облікової документації, наявної на пам'ятки, розташовані в громаді, не відповідає вимогам нормативно – правових актів з охорони культурної спадщини, потребує оновлення. Це унеможливило державну реєстрацію щойно виявлених об'єктів, визначення їх грошової вартості. Розв'язання більшості проблем з охорони культурної спадщини в громаді можливе за умов прийняття Програми для достатнього фінансування заходів з охорони культурної спадщини.

Збереження культурної спадщини Семенівської територіальної громади, її історичного середовища, формування національної свідомості, патріотичного, економічного та господарчого розвитку громади є ключовими показниками, на які спрямована Програма. Програма забезпечить системний підхід до розв'язання проблем галузі в сучасних економічних умовах, врахує основні тенденції розвитку сфери охорони культурної спадщини, поліпшення стану культурної спадщини.

Будь – які втрати культурної спадщини неминуче відображаються на духовному, інтелектуальному, культурному та творчому потенціалі суспільства в цілому.

III. Визначення мети Програми

Метою Програми є створення всебічних сприятливих умов для розвитку сфери охорони культурної спадщини на території Семенівської громади, забезпечення належного рівня збереженості та використання об'єктів культурної спадщини в суспільному житті.

Основні завдання Програми:

- проведення невідкладних рятівних та ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини або їх консервація (укріплення фізичного стану), організація благоустрою їх територій;
- забезпечення фінансування робіт з розробки та виготовлення науково-облікової документації на вже занесені до Державного реєстру пам'ятки та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини;
- забезпечення розробки науково-проектної документації щодо здійснення ремонтних робіт на пам'ятках культурної спадщини, проведення археологічних досліджень, визначення меж пам'яток, експертизи їх збереженості, музеєфікації, реставрації тощо;
- розробка землевпорядної документації щодо зміни цільового призначення земель, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, іншої технічної документації із землеустрою;
- формування пропозицій для включення об'єктів до Державного реєстру нерухомих пам'яток України на основі облікової документації;
- забезпечення безперервного моніторингу стану збереження об'єктів культурної спадщини;
- розробка чіткого поетапного плану дій (на основі проведеного моніторингу), спрямованих на збереження та популяризацію пам'яток територіальної громади;
- сприяння залученню об'єктів культурної спадщини до туристичних маршрутів, розвитку пізнавального туризму та створення умов для зростання туристичної привабливості Семенівщини через її історико-культурну спадщину.

IV. Напрями діяльності та заходи Програми, обсяги та джерела фінансування, строки її виконання

Реалізація в повному обсязі Програми збереження культурної спадщини в Семенівській територіальній громаді на 2025 – 2027 роки є важливим способом вирішення низки проблем пам'яткоохоронної сфери громади.

Програма реалізується шляхом:

- проведення інвентаризації та постійного моніторингу стану об'єктів культурної спадщини;
- контроль за станом їх збереження;
- виготовлення облікової документації на пам'ятки та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини для включення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- виявлення нових об'єктів культурної спадщини;
- виготовлення науково-проектної документації для збереження пам'яток культурної спадщини (встановлення охоронних зон, режимів використання, ремонт, реставрація, пристосування, консервація тощо);

- визначення об'єктів на яких необхідно першочергово провести дослідні, протиаварійні та консерваційні роботи і складення їх переліку;
- встановлення охоронних дошок, охоронних знаків;
- популяризація об'єктів культурної спадщини шляхом видання каталогів, довідників, та іншої друкованої продукції, організації фотовиставок, проведення заходів;
- забезпечення укладання охоронних договорів між уповноваженим органом охорони культурної спадщини та власниками/користувачами пам'яток.

Фінансування заходів, передбачених Програмою, буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел, незаборонених чинним законодавством.

Загальний обсяг фінансових ресурсів на забезпечення виконання Програми становить 2190,0 тис. грн. місцевого бюджету.

Заходи Програми, обсяги і джерела фінансування, строки її виконання наведені у Додатку.

Реалізація заходів Програми розрахована на 2025 -2027 роки в один етап.

V. Очікувані показники успішності Програми (критерії оцінки ефективності виконання заходів Програми)

Реалізація Програми дозволить:

- створити умови для захисту, збереження та популяризації пам'яток культурної спадщини;
- збільшити представництво об'єктів Семенівської територіальної громади у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України новими об'єктами;
- розробити нові туристичні маршрути, які базуються на пам'ятках та об'єктах культурної спадщини;

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організаційний супровід та координація діяльності щодо виконання Програми здійснюється Відділом культури та дозвілля Семенівської селищної ради. Контроль за виконанням Програми здійснюється постійною комісією з питань планування бюджету, фінансів, податків, майна та соціально-економічного розвитку Семенівської селищної ради.

Відділ культури та дозвілля Семенівської селищної ради щорічно звітує про хід реалізації заходів Програми перед Семенівською селищною радою.